

✿ Taxand

Impozitarea câștigurilor de capital

Tax EU – București,
19 februarie 2008

Angela Roșca – Managing Partner, TaxHouse – Taxand

- ❖ **Introducere**
- ❖ **Baza legislativa**
- ❖ **Impozitul pe câștigurile de capital in Romania**
 - persoane juridice române si nerezidente
 - persoanele fizice române si nerezidente
- ❖ **TaxHouse – Taxand**

- ❖ **Importanta unui cadru legislativ clar si coerent cu privire la impozitarea castigurilor de capital in contextul romanesc actual:**
 - **Un volum din ce in ce mai mare al tranzactiilor companiilor nerezidente pe piata de capital romaneasca;**
 - **proiecte de listari ale unor firme romanesti pe piete reglementate externe;**
 - **dezvoltarea pietei fondurilor private de investitii, cu investitii majore in Romania;**
 - **extinderea ofertei unor titluri de valoare emise pe piete europene catre investitori romani.**

- ❖ **Codul Fiscal (Legea 571/2003 cu modificările și completările ulterioare);**
- ❖ **Normele metodologice de aplicare a Codului Fiscal (HG 44/2004 cu modificările și completările ulterioare)**
- ❖ **Codul de Procedură Fiscală (Ordonanța 92/2003 republicată, cu modificările și completările ulterioare)**
- ❖ **Instrucțiunea CNVM 12/2005 modificată de Instrucțiunea CNVM 7/2006 – aplicabilă doar pentru impozitarea câștigurilor obținute de persoane fizice**
- ❖ **Ordinul MFP 2157/2006 privind organizarea activității de administrare a contribuabililor nerezidenți care nu au pe teritoriul României un sediu permanent**
- ❖ **Conventii de evitare a dublei impuneri**

Persoane juridice romane

- ❖ **Subiect de impozit pe profit pentru profitul impozabil obținut din orice sursă, atât din România, cât și din străinătate**
- ❖ **16% in 2008**
- ❖ **Pierderile fiscale se pot reporta în următorii 5 ani fiscali consecutivi**

A. Legislația internă (Codul Fiscal și Normele de aplicare)

- ❖ Subiect de impozit pe profit pentru caștigul din realizat din vanzarea-cesionarea titlurilor de participare deținute la o persoana juridică, daca:
 - persoana juridica detinuta este română; sau
 - dacă minimum 50% din valoarea mijloacelor sale fixe reprezintă *direct* sau *indirect* proprietăți imobiliare situate în România.
- ❖ Codul Fiscal: câștigurile obținute din tranzacționarea oricăror titluri de valoare, cu excepția titlurilor de participare (definite de Codul Fiscal), obținute de o persoană juridică nerezidentă nu sunt venituri impozabile obținute din România și în consecință in prezent nu sunt subiect de impunere in Romania.
- ❖ Normele la Codul Fiscal - punctul 9⁶, litera d) (Titlul V) – procedura privind invocarea Conventiilor de evitare a dublei impuneri (certificat de rezidenta fiscala) este extinsa si asupra câștigurilor obținute de persoanele juridice nerezidente din tranzacționarea oricăror titluri de valoare.

Persoane juridice nerezidente (2)

A. Legislația internă (Codul Fiscal și Normele de aplicare)

- ❖ **Cota** de impozitare internă: **16%**
- ❖ **Pierderile fiscale** se pot reporta în următorii 5 ani fiscali consecutivi
- ❖ **Castigul / (Pierdere)** = (Nr. acțiuni * pret vânzare) - (Nr. acțiuni * cost achiziție) – comisioane, taxe, costuri de tranzacționare aferente achiziționării titlurilor de participare
 - **Costul de achiziție** nu e definit din punct de vedere fiscal; se urmăresc regulile contabile (cost mediu ponderat, FIFO, LIFO); metoda trebuie publicată la începutul anului și nu se poate schimba pe parcursul anului
- ❖ **Plata:** până pe 25 ale lunii următoare trimestrului în care s-au obținut veniturile impozabile în România
- ❖ **Declararea:**
 - trimestrial: până pe 25 ale lunii următoare trimestrului; și
 - anual: depunerea declarației anuale de impozit pe profit, până pe 15 aprilie a anului următor.

A. Legislația internă (Codul Fiscal și Normele de aplicare)

- ❖ Orice persoană juridică străină care obține venituri din vânzarea-cesionarea titlurilor de participare deținute la o persoană juridică română **are obligația de a plăti impozit pe profit**, potrivit art. 34, și de a **depune declarații** de impozit pe profit, potrivit art. 35. Orice persoană juridică străină poate desemna un reprezentant fiscal/împuternicit pentru a îndeplini aceste obligații.
- ❖ Prin excepție, persoana juridică nerezidentă nu are obligația plății și depunerii de declarații de impozit pe profit dacă veniturile sale sunt **plătite de o persoană juridică română sau de un sediu permanent românesc al unei persoane juridice străine**. În acest caz, obligația de calculare, reținere la sursă a impozitului (! pe profit: venituri minus cheltuieli), virare și de declarare a acestuia revine platitorului de venit.

Persoane juridice nerezidente (4)

B. Persoane juridice nerezidente – Conventii de evitare a dublei impuneri

- ❖ Convențiile de evitare a dublei impuneri (“Conventii”) încheiate între România și țările de rezidență fiscală ale acestor beneficiari pot fi invocate;
- ❖ Condiție de forma: prezentarea certificatului de rezidență fiscală; acesta se depune fie la plătitorul veniturilor obținute din tranzacționare dacă acesta este o persoană juridică română sau un sediu permanent din România al unei persoane juridice nerezidente; fie la imputernicitul/reprezentantul fiscal din România al persoanei juridice nerezidente;
- ❖ Majoritatea Conventiilor încheiate de România prevăd impozitarea acestor câștiguri doar în țara de rezidență fiscală a beneficiarului;
- ❖ Anumite Conventii (de ex., Germania, Franța, Austria) prevăd, **ca excepție**, impozitarea acestor câștiguri în statul-sursă dacă cea mai mare parte a valorii mijloacelor fixe ale persoanei juridice ale cărei titluri de participare sunt tranzacționate reprezintă direct sau indirect, proprietăți imobiliare situate în România.

C. Obligatia de inregistrare si administrarea fiscala

- ❖ **Codul de Procedura Fiscala - Obligatia de inregistrare a oricarei persoane/entitate care este subiect într-un raport juridic fiscal (obținerea unui cod de identificare fiscală);**
- ❖ **Contribuabilul fără domiciliu fiscal în România, care are obligația de a depune declarații la organele fiscale, trebuie să desemneze un împuternicit, cu domiciliul fiscal în România, care să îndeplinească, în numele și din averea contribuabilului, obligațiile acestuia din urmă față de organul fiscal.**
- ❖ **Imputernicit vs. reprezentant fiscal – prevederi aplicabile din Codul de Procedura Fiscala;**
- ❖ **Competenta autoritatilor – Codul de Procedura Fiscala si Ordinul 2157/2006.**

Persoane juridice nerezidente (6)

D. Probleme practice de implementare:

- ❖ Piața de capital (ex. BVB) - piață reglementată; nu se cunoaște partea cu care se tranzacționează; dificultăți în aplicarea legislației actuale; legislația nu prevede nici o obligație pentru intermediarii în astfel de tranzacții (brokeri, banci custode, etc.);
- ❖ Legislația nu conține detalii cu privire la persoanele juridice nerezidente care tranzacționează titluri de participare în nume propriu, dar pe contul altor persoane și modalitatea de înregistrare/plata a impozitului datorat în România;
- ❖ Înregistrarea fiscală – nouitatea procedurii și competența teritorială autorităților;
- ❖ Procedura de depunere a declarațiilor și modul de completare – neclarități;
- ❖ Aplicarea dificilă a impozitării în România în cazul Convențiilor care prevăd impozitarea veniturilor din tranzacționarea titlurilor de participare în companii având în principal active imobiliare situate în România (ex. piața de capital).

Persoane fizice romane (1)

- ❖ Subiect de **impozit pe veniturile din investiții** pentru câștigul realizat din vânzarea de **titluri de valoare** (orice valori mobiliare, titluri de participare calificat astfel de CNVM).
- ❖ Se calculeaza la fiecare tranzactie; castigul net anual se calculeaza doar pentru tranzactii cu titluri de valoare altele decat parti sociale si valori mobiliare in cazul societatilor inchise.
- ❖ Metode de calcul diferite in functie de tipul valorii mobiliare:
 - ❖ Castigul / (Pierderea) din transferul titlurilor de valoare, altele decât cele (de ex., acțiuni tranzacționabile pe piete reglementate)

= Nr. titluri* (pret vanzare – prețul de cumpărare) – costurile aferente tranzacției
 - ❖ Castigul / (Pierderea) din transferul părților sociale
= Nr. părți sociale* (pret vanzare – valoarea nominală/prețul de cumpărare)
 - ❖ Castigul / (Pierderea) din transferul titlurilor de participare la fonduri deschise de investiții
= Nr. titluri* (pret răscumpărare – prețul de cumpărare/subscriere)

Persoane fizice romane (2)

Cote de impozitare și pierderi fiscale

Tipul titlurilor de valoare tranzacționate	Cota de impozitare		Pierderi fiscale realizate <u>în cursul</u> <u>anului</u>	Pierderi fiscale <u>anuale</u>
	>365 zile	<365 zile		
Titluri de participare deținute la societăți închise și părți sociale		16%	NU sunt recunoscute NU se compensează	NU se reporțează
Orice titluri de valoare, cu <i>excepția</i> titlurilor de valoare deținute la societăți închise și părți sociale	1%	16%	Se compensează la sfârșitul anului fiscal doar câștigurile de aceeași natură realizate	NU se reporțează

Persoane fizice romane (3)

Obligații declarative și de plată

Tipul titlurilor de valoare tranzacționate	Plată anticipată			Impozitul pe câștigurile realizate		
	Cota de impunere	Persoana obligată	Termen declarare și plată	Persoana obligată	Termen de declarare	Termen de plată
Titluri de participare deținute la societăți închise și părți sociale	N/A	N/A	N/A	Dobânditorul*	25 a lunii următoare celei în care se realizează tranzacția	
Orice titluri de valoare, cu excepția titlurilor de valoare deținute la societăți închise și părți sociale	1%	Intermediarul	25 a lunii următoare celei în care se realizează tranzacția	Contribuabilul	15 mai a anului următor	60 zile de la comunicarea deciziei de impunere de către organul fiscal

* În cazul în care dobânditorul este o persoană juridică nerezidentă obligația calculării, reținerii și virării impozitului revine acestuia prin reprezentantul fiscal/împuternicitul desemnat pentru îndeplinirea obligațiilor fiscale și declarative

A. Legislația internă (Codul Fiscal și Normele Metodologice)

- ❖ Conform art. 115, alin. (2), lit. d) din Codul Fiscal, câștigurile realizate de persoane fizice nerezidente din transferul titlurilor de participare deținute la o persoană juridică română și din transferul titlurilor de valoare, altele decât titlurile de participare, sunt impozitate în conformitate cu prevederile aplicabile persoanelor fizice române (conform Titlu III “Impozit pe venit”).
- ❖ Impozitarea se face similar cu cea pentru persoane fizice romane

B. Conventii de evitare a dublei impuneri

- ❖ Câștigurile obținute de persoane fizice nerezidente sunt impozitate pe baza Convenției încheiate între România și statul de rezidență fiscală al beneficiarului câștigului
- ❖ Condiție de forma: certificatul de rezidență fiscală al beneficiarului câștigului
- ❖ Similar ca la persoane juridice, majoritatea Convențiilor încheiate de România prevăd impozitarea acestor câștiguri doar în țara de rezidență a beneficiarului; anumite Convenții (de ex., Austria) prevăd, **ca excepție**, impozitarea acestor câștiguri în statul-sursă dacă cea mai mare parte a valorii mijloacelor fixe ale persoanei juridice ale cărei titluri de participare sunt tranzacționate reprezintă direct sau indirect, proprietăți imobiliare situate în România

Persoane fizice nerezidente (3)

C. Obligații declarative și de plată

Tipul titlurilor de valoare tranzacționate	Plată anticipată			Impozitul pe câștigurile realizate			
	Cota de impunere	Persoana obligată		Termen declarare și plată	Persoana obligată	Termen de declarare	Termen de plată
		Cu intermediar	Fără intermediar				
Titluri de participare deținute la societăți închise și părți sociale	N/A	N/A	N/A	N/A	Dobânditorul	25 a lunii următoare celei în care se realizează tranzacția	
Orice titluri de valoare, cu excepția valorilor mobiliare deținute la societăți închise și părți sociale	1%	Intermediarul	Reprezentant fiscal/ împuternicitul?	25 a lunii următoare celei în care se realizează tranzacția	Contribuabilul direct sau prin împuternicit	15 mai a anului următor	60 zile de la comunicarea deciziei de impunere de către organul fiscal

Persoane fizice nerezidente (2)

D. Probleme practice de implementare:

- ❖ Persoana care are obligatia pastrarii certificatului de rezidenta / efectuarii calculului, declararii si platii impozitului (intermediar, reprezentant fiscal, dobanditor);
- ❖ Platile anticipate de impozit datorat pentru castigurile din tranzactionarea oricaror titluri de valoare, cu exceptia valorilor mobiliare deținute la societăți închise și părți sociale;
- ❖ Daca dobanditorul este obligat la calculul si plata impozitului (prin retinere la sursa), vanzatorul trebuie sa ii dea detalii privind pretul initial de cumparare si cheltuielile aferente tranzactiei;
- ❖ Aplicarea dificila a impozitarii in Romania in cazul Conventiilor care prevad impozitarea veniturilor din tranzactionarea titlurilor de participare in companii avand in principal active imobiliare situate in Romania (ex. piata de capital).

- ❖ **Pentru nedeplinirea declarațiilor fiscale, inclusiv a declarației de înregistrare fiscală:**
 - 1.000 RON – 5.000 RON (aprox. 275 EUR – 1.400 EUR) pentru persoane juridice
 - 500 RON – 1.000 RON (aprox. 137 EUR – 274 EUR) pentru persoane fizice
- ❖ **Pentru plata cu intarziere a impozitului:** penalitati de 0.1% pe zi de intarziere

- ❖ **Taxand**, prima retea globala de firme de top de consultanta fiscala independente, a fost fondata in anul 2005, ca raspuns la cresterea mondiala a necesitatii de servicii fiscale independente, si a crescut exponential de la infiintare. Taxand aduce impreuna firme de consultanta de top ce opereaza pe cele mai importante piete din lume, care angajeaza aproximativ 2000 de experti fiscali in 40 de tari.
- ❖ **TaxHouse** a fost fondata in Romania in 2006 in contextul necesitatii locale si internationale de independenta si specializare, date fiind cerintele stricte de obiectivitate aplicabile firmelor traditionale de audit, de catre diverse organisme de reglementare internationale.
- ❖ Ca membra a retelei globale Taxand, TaxHouse ofera clientilor sai acces direct la echipa sa locala de experti fiscali, precum si la reseaua internationala de specialisti pe probleme fiscale ai Taxand, dispunand astfel de o baza comuna de expertiza la nivel international, de solutii fiscale inovatoare in ceea ce priveste tranzactiile transfrontaliere, precum si de oportunitati de planificare fiscala, astfel incat sa poata sa ofere consultanta rapida si riguroasa cu privire la tranzactii internationale.

- ❖ **Consultanta generala (impozite directe/indirecte)**
- ❖ **Restructurari, fuziuni si achizitii**
- ❖ **Tranzactii imobiliare**
- ❖ **Reprezentant fiscal / imputernicit**
- ❖ **Administrare fiscala**
- ❖ **Revizii si investigatii fiscale**
- ❖ **Rambursari de impozite si taxe**
- ❖ **Cursuri individualizate**
- ❖ **Inspectii fiscale**
- ❖ **Litigii fiscale**

Angela Rosca - Managing Partner
e-mail: angela.rosca@taxhouse.ro

Taxhouse SRL
Str. Popa Tatu nr. 21, parter
010801, Sector 1, Bucuresti, Romania
Tel: +40 21 316 04 93 / +40 21 316 04 71
Fax: +40 21 312 15 29
Web: www.taxhouse.ro